

Lausuntopyyntö valmisteilla olevista litin kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä

Kunnanhallitus 19.02.2024 § 39
342/11.00.00/2023

litin viranomaislautakunta on päättänyt laittaa nähtäville litin ympäristönsuojelumääräysten luonnoksen kokouksessaan 14.12.2023 § 49 ja pyytää niistä lausuntoa litin kunnanhallitukselta.

Lausunto pyydetään toimittamaan **29.2.2024 mennessä**.

Lausuntopyyntö ja luonnokset ympäristönsuojelumääräyksistä sekä perusteluista pykälän oheismateriaalina.

Ympäristönsuojelumääräysten tarkoitus

Ympäristönsuojelulain perusteella kunnalla on oikeus antaa kuntakohtaisia, paikallisista olosuhteista johtuvia ympäristönsuojelua koskevia määräyksiä. Ympäristönsuojelumääräykset ovat ympäristönsuojelulakia täydentäviä, kansalaisia ja viranomaisia sitovia määräyksiä, joilla on tarkoitus ehkäistä ympäristön pilaantumista. Määräysten tulee liittyä aina ympäristönsuojelulailla säädeltyihin asioihin. Määräyksillä pystytään varmistamaan eri tahojen tasapuolinen kohtelu erityisesti tulkintaa vaativissa tilanteissa sekä muutoin yhtenäistämään toimintamalleja.

Valiokuntien ohjaukset

Elinympäristövaliokunta

- 1. Kunnan tulee huolehtia hyvää esimerkkiä näyttäen, että kunnan omat kohteet ovat kunnossa ja määräysten sekä muiden säännösten mukaiset.*
- 2. Määräysten tulee olla selkokieliset, realistiset ja toteuttamiskelpoiset.*
- 3. Pohjavesien suojelusuunnitelmat päivitettävä.*

Palveluvaliokunta

Palveluvaliokunta haluaa korostaa, että ympäristönsuojelumääräysten tarkoituksena on ensisijaisesti ohjata ja tukea yhteisömme jäseniä ympäristön kannalta kestäviin valintoihin, ei asettaa kohtuuttomia taakkoja.

Ymmärrämme, että kaikissa tilanteissa määräysten kirjaimellinen noudattaminen voi olla haastavaa. Toteamme, että valvonnassa ja määräysten soveltamisessa käytetään maalaisjärkeä ja otetaan huomioon kunkin tilanteen erityispiirteet. Erityisesti pienissä ja perustelluissa tapauksissa, joissa määräysten noudattaminen kirjaimellisesti ei ole mahdollista tai mielekäästä, mutta toiminta ei ole ristiriidassa ympäristönsuojelun yleisten tavoitteiden kanssa, voimme harkita joustavuutta. Tästä esimerkkinä haja-asutusalueen metsikössä tehtävä raivaustyö aikaisin aamulla, joka ei sijoitu asutuksen lähelle.

Tämä joustavuus ei tarkoita ympäristönsuojelumääräysten ohittamista tai niiden merkityksen vähättelyä. Kuitenkin kaikki poikkeukset ja joustot tulee tehdä avoimesti ja perustellusti, eikä missään tapauksessa vastoin lainsäädäntöä.

Elinvoima- ja resurssivaliokunta

Valiokunta on käsitellyt ympäristönsuojelumääräyksiä kokouksissaan, mutta ei ole antanut ohjausta ennen asian käsittelyä kunnanhallituksessa. Mahdollinen ohjaus toimitetaan suoraan viranomaislautakunnan tietoon.

Ehdotus kunnanhallituksen lausunnoksi

litin kunnalla ei ole ollut aiemmin ympäristönsuojelumääräyksiä. Ympäristönsuojelumääräyksiä hyväksyminen käyttöön koetaan tärkeäksi sujuvan viranhaltijatyön ja kiinteistönomistajien yhdenvertaisuuden vuoksi erityisesti, kun ympäristönsuojelussa toimintaan viranhaltijayhteistyössä Heinolan kaupungin kanssa ja prosesseihin voi osallistua useampia viranhaltijoita, joilla voi olla laajempi kokemus muiden kuntien määräyksistä ja voi syntyä epäselvyyttä niiden tai syntyneiden käytäntöjen sovellettavuudesta litin osalta.

Määräyksiä, joiden valvonta on työlästä tai mahdotonta, ei tulisi antaa. Määräysten tulee olla niitä soveltavien viranomaisten, kuntalaisten ja toiminnanharjoittajien näkökulmasta selkeitä, ymmärrettäviä ja ennakoitavissa. Erityisesti lainsäädäntöä tiukempien kuntakohtaisten määräysten antamiselle tulee olla erityisen painavat perusteet, tällöin ympäristövaikutusten osalta erityisesti perusteluasiakirjassa mainituilla määreillä ”saattaa”, ”voi” jne. tulee harkintaa tehdä tosiasiallisen vaikuttavuuden, todennäköisyyden ja riskiarvion osalta, eikä paikallista sääntelyä tule antaa vain siihen lainsäädännössä varatun mahdollisuuden vuoksi.

Rakennusjärjestyksen ja ympäristönsuojelumääräysten määräyksissä ei tule olla päällekkäisiä tai ristiriitaisia ohjeita esimerkiksi etäisyyksien tai aikamääreiden osalta ja tämä tulee tarkistaa ennen lopullisen version tuomista päätöksentekokäsittelyyn riippumatta siitä, että rakennusjärjestyksen uudistaminen on vireillä. Tarkoituksena ei saa olla, että ympäristönsuojelumääräykset ohjaavat esimerkiksi uuden rakennusjärjestyksen valmistelua vaan molempien määräysten tulee perustua yhtenevään ja tasa-arvoiseen harkintaan sääntelyn tarpeellisuudesta. Yhtäläillä tulee varmistaa, että muihinkaan säännöksiin ei jää vastaavia ristiriitaisuuksia.

Vuoden 2025 alusta voimaan tulevaan rakentamislakiin on mahdollisesti tulossa määräyksiä rakentamisluvan käsittelyn määräajalle. Tähän määräaikaan sisältyvät myös kaikki hankkeeseen liittyvät lausunnot ja selvitykset, joten annetuissa määräajoissa pysyminen voi muodostua haastavaksi. Tältä osin on hyvä vielä tarkastella syntykö määräysten kautta mahdollisia pullonkauloja sujuviin lupaprosesseihin, joihin on syytä varautua.

On hyvä, että ympäristönsuojelumääräysten valmistelun tueksi on laadittu perusteluasiakirja. Ympäristönsuojelumääräysten tulisi itsessään kuitenkin olla niin selkeiksi laadittuja, että säännösten voimassa ollessa niiden tulkinta on mahdollista riittävän yksiselitteisesti ilman erillistä perusteluasiakirjaa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jarkko Salonen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää
1. merkitä tiedoksi luonnoksen litin kunnan

ympäristönsuojelumääräyksiksi perusteluineen
2. antaa esittelytekstiin kirjatun lausunnon litin viranomaislautakunnalle

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.